

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри

Підприємництва, торгівлі та
туристичного бізнесу
Протокол № 2_від 04. 09.2024 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

РОБОЧА ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

24 «Сфера обслуговування»
242 «Туризм і рекреація»
другий (магістерський)
"Туризм"

Розробники:
к.е.н., доцент

доктор філософії з
туризму

Завідувач кафедри
Підприємництва, торгівлі
та туристичного бізнесу

Гарант програми

Олена СТРИЖАК

Катерина БОБК

Марина САЛУН

Володимир ЄРМАЧЕНКО

**Харків
2025**

ВСТУП

Актуальність практичної підготовки здобувачів освітнього рівня "магістр" є органічною та невід'ємною складовою процесу професійної підготовки фахівців у галузі туризму і рекреації.

Вона забезпечує комплексне оволодіння спеціальністю з урахуванням специфіки майбутньої професійної діяльності випускників, сприяє закріпленню та поглибленню теоретичних знань, розвитку фахових компетенцій, формуванню навичок командної роботи та адаптації до умов професійної діяльності у сфері туризму та рекреації.

Програма переддипломної практики для здобувачів вищої освіти ступеня магістра, які навчаються за спеціальністю 242 "Туризм і рекреація" освітньої програми «Туризм» галузі знань 24 "Сфера обслуговування", відображає системний підхід до забезпечення послідовного та практико орієнтованого засвоєння необхідного обсягу професійних навичок та умінь. Це дозволяє сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне сприйняття особливостей туристичної галузі та професійної діяльності як через отримані теоретичні знання, так і з позиції їх ефективного практичного застосування.

Робоча програма переддипломної практики розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» другого (магістерського) рівня спеціальності 242 "Туризм і рекреація", орієнтована на забезпечення здобувачів вищої освіти сучасними професійними компетенціями, необхідними для успішної діяльності у сфері туризму та рекреації.

1. Характеристика, мета, завдання та результати переддипломної практики

1.1. Характеристика переддипломної практики

Характеристику переддипломної практики представлено в табл. 1:

Таблиця 1

Характеристика переддипломної практики

Кількість кредитів	Загальна кількість годин		Вид контролю	Семестр
12	360		звіт	III
	з них			
	практика	самостійна		
		360		

1.2. Метою переддипломної практики є системне узагальнення знань, здобуття та закріплення практичних навичок на базі конкретного суб'єкта господарювання – підприємства туристичного бізнесу (база практики), отримання професійного досвіду, збір інформації для дипломної роботи.

1.3 Завданнями переддипломної практики є:

здобуття практичних навичок щодо організації, планування та прогнозування результатів реалізації конкретних проектів бази практики;

аналітика впливу законодавства у сфері туризму на діяльність туристичних підприємств різної форми власності;

робота зі статистичними даними: знаходження та опрацювання статистичних даних щодо діяльності туристичного підприємства, прогнозування наслідків;

здобуття практичних навичок щодо ведення документації, необхідної для здійснення туристичної діяльності;

ознайомлення з принципами організації роботи та управління персоналом на туристичному підприємстві;

аналіз портфелю туристичних послуг бази практики з позиції їх конкурентоспроможності;

розроблення практичних рекомендацій для туристичного підприємства (бази практики).

Пройшовши практику здобувачі мають досягти результатів відповідно до освітньо-професійної програми (табл. 2):

Таблиця 2

Заплановані компетентності та результати навчання за видами практик

Результати навчання (РН)	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН2	ЗК4, СК7
РН4	ЗК4, ЗК6, СК3, СК6
РН7	ЗК5
РН9	ЗК4, ЗК6, ЗК7, СК2, СК5
РН10	ЗК5, ЗК7, СК5, СК6
РН13	ЗК4, ЗК5, СК2
РН14	ЗК 7, СК8

Примітка:

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, опрацювання інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес–процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації

СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.

СК8. Здатність до визначення стратегічних завдань у розвитку туристичного бізнесу.

ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

РН7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

РН9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

РН13. Розробляти та впроваджувати новий туристичний продукт, оцінювати рівень його конкурентоспроможності.

РН14. Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та методів прогнозування.

2. Зміст та організація проведення переддипломної практики

Процес організації практики вимагає вирішення таких питань:
вибір баз практики;
визначення кола обов'язків та прав здобувачів-практикантів;
установлення загальних засад керівництва практикою;
визначення форми проведення практики;
підготовка індивідуальних завдань для проходження практики;
підбір інформаційної бази практики (літературних джерел, законодавчих та нормативних документів тощо);
визначення форм і методів контролю за проходженням практики;
розроблення вимог щодо підготовки та оформлення звіту за результатами проходження практики.

Організація проведення переддипломної практики передбачає наступні етапи:

1. Інструктаж з техніки безпеки й охорони праці;
2. Оформлення договору, документів для проходження практики;
2. Виконання програми практики та індивідуальних завдань;
3. Оформлення звіту про проходження практики та заповнення щоденника;
4. Отримання характеристики керівника практики від підприємства,

відгуку керівника практики від ЗВО;

5. Захист звіту про проходження практики на кафедрі.

Програма переддипломної практики передбачає:

1. Закріплення, розширення та поглиблення теоретичних знань з метою формування умінь виконувати функціональні обов'язки в межах посад фахівців туристичної галузі, готельно-ресторанного бізнесу та рекреаційних установ, що відповідають вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики та посадовим обов'язкам.

2. Застосування набутих теоретичних знань для розвитку професійного мислення, аналізу туристичних та рекреаційних процесів, виявлення основних чинників впливу на них, прогнозування тенденцій розвитку індустрії туризму й рекреації та обґрунтування управлінських рішень.

3. Набуття практичного досвіду роботи в організаціях туристичної сфери, закладах відпочинку, рекреаційних центрах та отримання навичок самостійного аналізу розвитку туристичних послуг, соціально-економічних процесів і їх впливу на ринок туризму як елемент науково-дослідної діяльності.

4. Розвиток умінь самостійного оновлення та поповнення знань, а також їх творчого застосування для вирішення завдань у сфері туризму та рекреації.

5. Збір фактичного матеріалу для написання звіту, що включає дослідження туристичних потоків, аналіз потенціалу рекреаційних ресурсів та оцінювання діяльності туристичних підприємств.

3. Вимоги до баз переддипломної практики

Місцем проведення практики є підприємство, установа, організація будь-якої форми власності, що може забезпечити виконання програми практики за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Місце проходження бази практики може бути обране здобувачем вищої освіти самостійно за умови відповідності вимогам освітньої програми за спеціальністю 242 "Туризм і рекреація" для другого (магістерського) рівня вищої освіти, за погодженням з кафедрою та науковим керівником. Також базу практики може бути запропоновано кафедрою.

Підставою для проходження переддипломної практики здобувачами вищої освіти є укладений договір між підприємством, установою, організацією (базою практики) та ХНЕУ ім. С. Кузнеця. У разі проходження переддипломної практики на базі ХНЕУ ім. С. Кузнеця договір не укладається.

У разі виникнення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) місце бази практики здобувача вищої освіти може бути змінено

незалежно від попередньо укладених угод або дати проходження практики можуть бути перенесені в індивідуальному порядку.

Практика розпочинається з визначення її основних завдань. Встановлюються обов'язки та права здобувачів-практикантів, загальні принципи керівництва практикою та форма її проведення. Визначаються методи і форми контролю за процесом проходження практики, а також розробляються вимоги до підготовки та оформлення звіту за результатами практики.

4. Структура переддипломної практики

Під час переддипломної практики здобувачами вищої освіти спеціальності "Туризм і рекреація" надаються індивідуальні завдання відповідно до теми дипломного дослідження, які включають перелік питань для опрацювання. Виконання цих завдань є обов'язковим. Індивідуальні завдання призначаються керівниками науково-дослідних робіт здобувачів вищої освіти з метою збору додаткової інформації, необхідної для проведення наукових досліджень, підготовки доповідей, публікацій, повідомлень і кваліфікаційних робіт.

Зміст і обсяг індивідуальних завдань визначає науковий керівник здобувача вищої освіти. Протягом практики здобувачі вищої освіти повинні виконати наступні завдання:

- ознайомитись з функціями управлінських структур підприємства (бази-практики);

- отримати компетентності в аналізі та опрацюванні інформації про організаційні, соціальні та фінансові процеси в організаціях, що працюють у сфері туризму та рекреації, з використанням сучасних програмних пакетів і автоматизованих систем;

- Програма переддипломної практики для здобувачів спеціальності "Туризм і рекреація" включає наступні завдання:

- ознайомлення із соціально-економічними показниками бази практики, зокрема в галузі туризму та рекреації;

- аналіз існуючої системи управління в туристичних підприємствах і рекреаційних установах;

- аналіз структури управління організацією в контексті туризму та рекреації;

- оцінювання інформаційної бази організацій у сфері туризму та рекреації;

- Набуття навичок у моделюванні економічних і соціальних процесів, що стосуються туристичної діяльності;

- Систематизація та поглиблення знань з вивчених спеціальних дисциплін, зокрема, менеджменту туризму, маркетингу та рекреаційних послуг;

Набуття практичних навичок і досвіду у професійній та організаторській діяльності на підприємствах, що займаються наданням туристичних послуг, в організаціях, які працюють у сфері рекреації, а також в органах місцевого самоврядування, що займаються розвитком туристичної інфраструктури.

5. Вимоги до звіту з переддипломної практики

Структурно звіт складається відповідно до розділів, що передбачені робочою програмою переддипломної практики та відображаються у змісті. До звіту додається виконане індивідуальне завдання та копії документів (додатків) про виконану роботу. Усі додатки до звіту повинні бути пронумеровані. Посилання у текстовій частині звіту на додатки подається із вказівкою на номер додатка.

Звіт містить наступні складові: титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки.

У вступі повинні бути висвітлені такі елементи: актуальність, мета, об'єкт, предмет дослідження та завдання, які необхідно виконати для досягнення поставленої мети.

Звіт за результатами переддипломної практики у сфері туризму і рекреації має відображати як теоретичні основи туристичної діяльності, так і практичні аспекти, набуті під час проходження практики. Особливу увагу необхідно приділити аналізу специфіки роботи бази практики, якою може бути туристичний оператор, агенція, готельно-рекреаційний комплекс або інша організація, що функціонує у сфері туризму та рекреації, або є дотичною до процесу розробки та реалізації туристичного продукту. Організація, яка є базою проходження переддипломної практики, повинна здійснювати діяльність, пов'язану з туристичною або рекреаційною сферою, і забезпечувати виконання завдань, передбачених програмою практики в рамках освітньої програми "Туризм і рекреація". Це може бути туристичний оператор, агенція, готельно-рекреаційний комплекс, природоохоронна установа, орган місцевого самоврядування, який займається розвитком туризму, або інша структура, що функціонує в туристичній чи рекреаційній галузі.

Усі питання, що висвітлюються у звіті, повинні ґрунтуватися на чинних нормативно-правових актах, інструкціях, а також враховувати регіональні та галузеві особливості діяльності бази практики.

Усі розрахунки, зокрема аналіз фінансово-економічних показників, відвідуваності туристичних об'єктів, розробки маршрутів або рекреаційних програм, мають базуватися на офіційних інформаційних джерелах і бути представленими у цифровому форматі. Проведений аналіз повинен включати оцінювання тенденцій розвитку туристичної та рекреаційної діяльності бази практики, виявлення закономірностей у її роботі (наприклад,

сезонність, популярність послуг, сегментація клієнтів), а також сформульовані висновки та рекомендації.

Здобувач зобов'язаний висловити свою авторську позицію щодо аналізованих процесів, запропонувати ідеї з удосконалення діяльності бази практики, розширення спектра туристичних послуг або оптимізації рекреаційних програм. Особливий акцент слід зробити на перспективах сталого розвитку та підвищення конкурентоспроможності організації у майбутньому.

До захисту допускають звіт, який відповідає принципам академічної доброчесності. Перевірку звіту про практику здійснює відповідний підрозділ університету з використанням інтернет-сервісу StrikePlagiarism.com. Рівень унікальності звіту про практику визначають протоколом кафедри і доводять до відома здобувача вищої освіти науковим керівником із практики.

Загальний обсяг звіту про практику (без урахування додатків, титульного аркушу, змісту та списку джерел) становить 25 – 30 с.;

формат аркушу А4 (210 x 297 мм);

шрифт – Times New Roman;

інтервал – 1,5;

абзацний відступ 1,25;

поля: ліворуч – 3,0 см, праворуч – 1,5 см, зверху і знизу – по 2 см;

орієнтовний обсяг структурних складових звіту: вступ – 2 – 3 с., основна частина – 20 – 25 с., висновки – 2 – 3 с.;

мови звіту – українська, англійська;

комплектація звіту: титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки.;

нумерацію сторінок, використання формул, діаграм, таблиць, оформлення додатків та посилання на літературні джерела здійснюють відповідно до загальних вимог, установлених для написання курсових і дипломних робіт;

звіт подають на паперовому носії або в електронному варіанті відповідно до вимог, визначених кафедрою.

6. Підбиття підсумків переддипломної практики

Захист звіту з практики здійснюється здобувачем перед комісією, склад якої затверджують на засіданні кафедри. У процесі захисту звіту з переддипломної практики оцінюють здатність здобувача вищої освіти аргументовано висловлювати власну думку, застосовуючи логічний підхід і професійну аргументацію, роботу з науковою літературою, формувати тези, систематизувати та узагальнювати теоретичний матеріал, формулювати обґрунтовані висновки та розробляти практичні рекомендації, спрямовані на

вдосконалення діяльності підприємств, а також ефективно використовувати дані емпіричного характеру для аналізу та обґрунтування прийнятих рішень.

Оцінювання включає комплексний підхід, що враховує логічність викладу, якість аналізу, обґрунтованість висновків, практичність запропонованих рішень, а також здатність здобувача вищої освіти використовувати знання та навички у професійній діяльності.

7. Критерії оцінювання результатів переддипломної практики здобувача

Оцінка результатів проходження та захисту звітів з практики проводиться за 100-бальною системою оцінювання результатів навчання, прийнятою в Університеті.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем вищої освіти за результатами проходження практики, ураховує:

відгук керівника від бази практики;

відгук керівника від кафедри;

презентацію здобувачем вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту;

відповіді на запитання.

У (табл. 3) наведено критерії оцінювання результатів навчання.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання результатів навчання:

Бали	Критерії оцінювання результатів навчання
90-100	Звіт про проходження практики і щоденник практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін; звіт містить елементи новизни, має практичне значення; здобувач оволодів навичками дослідної роботи: збору інформації, аналізу, формулювання висновків, пропозицій; відповідь здобувача вищої освіти на питання членів комісії вичерпна
82-89	Програма практики розкрита, але мають місце окремі недоліки неprincipiального характеру; недостатньо використані в процесі аналізу матеріали звітності; мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту, щоденника; здобувач на захисті продемонстрував добрі знання, відповів на запитання членів комісії.
74-81	Мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту та щоденника; опущені граматичні та стилістичні помилки; мають місце неточності у розрахунках при проведенні аналізу; на захисті здобувач вищої освіти продемонстрував задовільні знання; відповіді на запитання членів комісії неточні або неповні.
64-73	Звіт про проходження практики та щоденник практики оформлені з численними помилками або не в повному обсязі, на захисті здобувач

	вищої освіти проявив повне незнання досліджуваного об'єкта, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання членів комісії.
60-63	Здобувач вищої освіти допустив суттєві помилки при вирішенні завдань виробничої практики, неспроможний дати пояснення виконаних розрахунків; звітні документи оформлені з помилками; оцінка керівника з практики та характеристика свідчать про низький рівень володіння знаннями, уміннями та компетенціями
35-59	Звіт подано керівникові на перевірку з порушенням термінів; виконаний із суттєвими запозиченнями інформаційно-теоретичного матеріалу; оформлення звіту не відповідає вимогам; зміст звіту не розкрито.
1-35	Відсутні звітні документи: звіт, щоденник з практики та характеристика.

Здобувачі вищої освіти, які не захистили в призначений термін звіти з практики, мають академічну заборгованість.

8. Рекомендована література

Основна

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (ред. від 01.01.2020 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.

2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. (ред. від 01.01.2023 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

3. Цивільний кодекс України від 19.06.2003 р. (ред. від 01.01.2023 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

4. Закон України "Про туризм" від 15.09.1995 р. (ред. від 16.10.2020 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр#Text> .

5. Закон України "Про курорти" від 19.01.2006 р. (ред. від 16.10.2020 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14#Text> .

6. Закон України "Про страхування" від 07.03.1996 р. (ред. від 07.01.2023 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/85/96-%D0%B2%D1%80?utm_source#Text

7.Про затвердження Правил користування готелями: наказ №85/96-ВР, ред. від 07.01.2023 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0413-04#Text> .

8.Про затвердження Правил роботи закладів ресторанного господарства: наказ з680/02, ред. від 29.01.2021 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0680-02#Text> .

9.Галузеві стандарти Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://surl.li/gpkmv> .

10.Наскрізна програма практики для здобувачів вищої освіти спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньої програми «Туризм» другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. О. О. Стрижак, К. М. Вовк ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. — Електрон. текстові дан. (687 КБ). — Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2025. — 15 с. : іл. — Загол. з титул. екрану. — Бібліогр. : с. 13-14. [Електронний ресурс]. — Режим доступу <https://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/35467/1/2025-%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%B6%D0%B0%D0%BA%20%D0%9E%20%D0%9E%2C%20%D0%92%D0%BE%D0%B2%D0%BA%20%D0%9A%20%D0%9C%20%282%29.pdf>

11.Економіка рекреації та туризму [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. А. Сущенко, О. О. Стрижак, Н. А. Дехтяр [та ін.] ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (1,48 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. - 346 с. : іл. - Загол. з титул. екрану. - Бібліогр.: с. 333-340 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26223>

Додаткова

12.Вовк К. М. Івент-технології в освітньому процесі: підготовка фахівців з МІСЕ-туризму / К. М. Вовк // Управління розвитком соціально-економічних систем, 2023. – С. 584–586. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29889>

13.Івченко Л. О., Погуда Н. В., Вовк К. М. Оцінка рівня розвитку туризму методами кваліметрії // Економіка та суспільство. – 2021. – №26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-5>

14.Стрижак О. О. Особливості розвитку сфери послуг в умовах

Індустрії 4.0 // Умань, УНУС, 2021. – С. 151–152. – Режим доступу : <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/28549>

15. Стрижак О. О. Туристичний бізнес в умовах Індустрії 4.0 // Харків, ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2024. – С. 274–276. – Режим доступу : <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/32989>

Інформаційні ресурси

16. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ukrstat.gov.ua>

17. Всесвітня туристична організація (UNWTO) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.unwto.org>

18. Державне агентство розвитку туризму України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.tourism.gov.ua>

19. Національна туристична організація України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ntoukraine.org>

20. Україна Інкогніта [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://ukrainaincognita.com>

21. Destination Marketing Association International (DMAI) [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.destinationsinternational.org>

22. European Ecotourism Network (EEN) [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.ecotourism-network.eu>

23. Eurostat [Electronic resource]. – Access mode : <https://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>

24. Earth3dmap [Electronic resource]. – Access mode : <https://earth3dmap.com>

25. European Best Destinations [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.europeanbestdestinations.com>

26. Eurostar [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.eurostar.com/rw-en>

27. Rome2Rio [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.rome2rio.com>

28. Virtual Tours [Electronic resource]. – Access mode : <https://www.virtourist.com>

29. World Bank Open Data [Electronic resource]. – Access mode : <https://data.worldbank.org>

